

RAPPORT

Studerandes upplevelser av kurser i yrkeshögskolan – resultat från enkätunder- sökning 2021

DATUM: 2022-03-10

UPPDATERAD: –

DNR: MYH 2021/2232

ISBN: 978-91-89163-56-0

Myndigheten för yrkeshögskolan

Förord

Den här rapporten beskriver studerandes användning av kurser och kurspaket i yrkeshögskolan samt deras upplevelse av dessa utbildningar. Resultaten baseras på en enkätundersökning som genomfördes under hösten 2021 bland personer som gått en kurs eller ett kurspaket med avslut under perioden januari–juli 2021. Detta var första gången som undersökningen genomfördes.

Kurser och kurspaket är relativt nytt inom yrkeshögskolan och de första utbildningarna startade under våren 2020. Utbildningarna består av enstaka kurser eller sammanhållna kurspaket med en sammanlagd omfattning under 100 yrkeshögskolepoäng och ska tillgodose kompetensbehov för omställning på arbetsmarknaden, men också svara mot behov av kunskap inom nya områden.

Till rapporten publiceras även en tabellbilaga i Excel med resultaten från enkäten.

Västerås i mars 2022

Lena Karlsson
Enhetschef (tillförordnad)
Enheten för planering och uppföljning

Sammanfattning

Kurser och kurspaket inom yrkeshögskolan syftar till att tillgodose kompetensbehov för omställning på arbetsmarknaden, men också att svara mot behov av kunskap inom nya områden. Utbildningarna ska vara möjliga att ta del av för yrkesverksamma och är därför flexibla i studieform och studietakt.

För att få mer kunskap kring de studerandes upplevelser av kurser och kurspaket har en enkätundersökning genomförts bland personer som studerat på dessa utbildningar. Undersökningen var en totalundersökning av samtliga personer som studerat på de kurser/kurspaket som avslutades under perioden januari–juli 2021. Totalt ingick cirka 2 400 personer, varav 40 procent besvarade enkäten.

Några av de viktigaste resultaten

Majoriteten var i arbete när utbildningen söktes men enbart en mindre andel sökte utbildningen på arbetsgivarens initiativ

Resultaten visar att 74 procent av de studerande var i arbete när utbildningen söktes medan 17 procent var arbetssökande. Den vanligaste anledningen till att söka utbildningen var att allmänt förbättra sina chanser på arbetsmarknaden. Den näst vanligaste var att söka utbildningen för att kompetensen behövdes i nuvarande arbetsuppgifter eller yrke. Anledningen till att söka utbildningen skiljde sig åt beroende på personens sysselsättning vid ansökningstillfället. Bland dem som var i arbete när utbildningen söktes var det ungefär lika vanligt att söka utbildningen för att kompetensen behövdes i nuvarande arbete som för att allmänt förbättra chanserna på arbetsmarknaden. För dem som inte var i arbete var den klart vanligaste anledningen att allmänt förbättra chanserna på arbetsmarknaden.

För majoriteten av de studerande var arbetsgivaren inte delaktig i initiativet att söka till utbildningen. Bland dem som hade en anställning vid ansökningstillfället var arbetsgivaren delaktig i initiativet för 14 procent, varav en tredjedel sökte utbildningen helt på arbetsgivarens initiativ. Arbetsgivaren var i större utsträckning delaktig i initiativet för studerande som gick en utbildning på distans eller med högre studietakt.

Merparten bedömer att utbildningen kunde kombineras med arbete men majoriteten gick inte utbildningen på betald arbetstid

Kurser och kurspaket ska vara flexibla när det gäller studieform och studietakt för att redan yrkesverksamma ska kunna ta del av dem. Resultaten från undersökningen visar att nästan tre av fyra arbetade under tiden de studerade på utbildningen.

De flesta bedömer också att utbildningens upplägg gjorde det möjligt att kombinera studierna med arbete. Bland dem som arbetade under utbildningen var det 89 procent som ansåg detta. Motsvarande andel bland dem som inte arbetade var 74 procent.

Majoriteten av dem med anställning under utbildningen, gick emellertid inte utbildningen på betald arbetstid. Av dem med anställning gick 39 procent utbildningen åtminstone till viss del på betald arbetstid. Bland dem med anställning och där arbetsgivare varit delaktiga i initiativet att söka till utbildningen gick emellertid de flesta (89 procent) utbildningen åtminstone till viss del på arbetstid.

De flesta anser sig komma få nytta av utbildningen i sitt arbetsliv och har uppnått sina mål och förväntningar åtminstone delvis

De som studerat på utbildningarna fick i enkäten bedöma om deras mål och förväntningar med utbildningen uppnåtts samt om de anser sig få nytta av utbildningen i sitt arbetsliv.

De flesta (90 procent) som studerat på kurser/kurspaket har uppnått sina mål och förväntningar om utbildningen i alla fall delvis och 64 procent har uppnått mål och förväntningar helt eller till stor del. För dem som inte uppnått sina mål och förväntningar handlar det till stor del om att utbildningen inte levde upp till förväntningarna eller att utbildningen ännu inte lett till den förändring som önskats vad gäller exempelvis nya arbetsuppgifter eller att få ett jobb.

De flesta (93 procent) som studerat på utbildningarna anser sig också ha haft eller tror sig komma få nytta av utbildningen i sitt arbetsliv. Stor nytta av utbildningen är det 62 procent som anser sig ha haft eller tror sig komma få.

Av dem som fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser var det en högre andel som anser att mål och förväntningar uppnåtts och att utbildningen kommer att vara till nytta. I denna grupp var det 95 procent som åtminstone delvis uppnått sina mål och förväntningar med utbildningen och 98 procent som ansåg att de kommer ha åtminstone viss nytta av utbildningen i sitt arbetsliv.

Av dem som studerade på en kurs eller gick ett kurspaket var 87 procent nöjda med utbildningen som helhet. Liksom för uppnådda mål och upplevd nytta är andelen högre bland de som fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser, 93 procent. Andelen nöjda är ungefär på samma nivå som bland examinerade från de längre yrkeshögskoleutbildningarna.

Innehållsförteckning

1	Inledning	6
1.1	Om kurser och kurspaket i yrkeshögskolan	6
1.2	Syfte och frågeställningar	6
1.3	Om undersökningen	7
1.3.1	Population	7
1.3.2	Datainsamling	7
1.3.3	Svarsfrekvens och bortfall	7
1.3.4	Så redovisas resultaten	7
2	Resultat	9
2.1	Före utbildningen	9
2.1.1	Sysselsättning när utbildningen söktes	9
2.1.2	Initiativ till att utbildningen söktes	10
2.1.3	Orsaker till att utbildningen söktes	10
2.2	Under utbildningen	12
2.2.1	Sysselsättning och arbete under utbildningstiden	12
2.2.2	Möjligheten att kombinera studierna med arbete	14
2.2.3	Korttidspermitterade under utbildningen	15
2.3	Resultat av utbildningen	15
2.3.1	Uppfyllelse av mål och förväntningar	16
2.3.2	Nytta av utbildningen	18
2.3.3	Nöjdhet med utbildningen	19
3	Reflektioner	21

Bilaga 1: Enkät

Bilaga 2: Mer information om bortfallet och dess påverkan på undersökningens kvalitet

Bilaga 3: Tabellbilaga

1 Inledning

Kurser och kurspaket är relativt nytt inom yrkeshögskolan och de första korta yrkeshögskoleutbildningarna startade under våren 2020. För att få mer kunskap om de studerandes användning och upplevelser av kurser och kurspaket genomfördes under hösten 2021 en undersökning bland personer som studerat på dessa utbildningar. Det var första gången som denna typ av undersökning genomfördes till studerande på kurser och kurspaket i yrkeshögskolan.

1.1 Om kurser och kurspaket i yrkeshögskolan

Kurser och kurspaket i yrkeshögskolan infördes genom ett uppdrag från regeringen. Syftet med dessa utbildningar är att ytterligare utveckla yrkeshögskolans flexibilitet och utbildningsformens möjlighet att svara mot behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet.

Kurser och kurspaket ska tillgodose kompetensbehov för omställning på arbetsmarknaden, men ska också svara mot behov av kunskap inom nya områden. Utbildningarna leder inte till någon examen, som merparten av de längre yrkeshögskoleutbildningarna gör, utan består av enstaka kurser eller sammanhållna kurspaket med en sammanlagd omfattning på mindre än 100 yrkeshögskolepoäng (100 poäng motsvarar ett halvt års heltidsstudier).

Utbildningarna ska vara flexibla när det gäller studieform och studietakt för att redan yrkesverksamma ska kunna ta del av dem. I utbildningarna förekommer också andra förkunskapskrav för de studerande än i de längre yrkeshögskoleutbildningarna. Bland annat är det möjligt att ställa krav på särskilda förkunskaper i form av yrkeserfarenhet eller andra kunskaper än dem som ges inom ramen för gymnasieskolans nationella program. De studerande på kurser och kurspaket är också över lag äldre än studerande på de längre yrkeshögskoleutbildningarna och en större andel har tidigare eftergymnasial utbildning.¹

De första ansökningsförfarandena om att få bedriva utbildningarna i form av kurser och kurspaket genomfördes under 2020 och de första utbildningarna startade under samma år.

1.2 Syfte och frågeställningar

Den undersökning som genomförts bland personer som studerat på en kurs eller gått ett kurspaket syftade till att ge kunskaper kring hur utbildningarna används och upplevs av de studerande. De huvudsakliga frågeställningarna var:

- Varför väljer de studerande att söka sig till utbildningarna och i vilken grad är arbetsgivare delaktiga i detta initiativ?
- Vilka förutsättningar har de studerande för att kombinera studierna med arbete?
- Uppnår de studerande sina mål med utbildningen och anser de sig komma ha nytta av utbildningen i sitt arbetsliv?

¹ Av dem som påbörjade en kurs/kurspaket inom yrkeshögskolan 2020 var 64 procent 35 år eller äldre och 71 procent hade en eftergymnasial utbildning. För de längre yrkeshögskoleutbildningarna var det samma år 32 procent som var 35 år eller äldre och 36 procent hade eftergymnasial utbildning. (Källa: SCB www.scb.se/uf0701)

1.3 Om undersökningen

1.3.1 Population

Undersökningen var en totalundersökning av samtliga personer som studerat på de kurser/kurspaket inom yrkeshögskolan som avslutades under perioden januari 2021 till juli 2021. I undersökningen ingick alla som studerat på någon av dessa utbildningar oavsett hur lång tid de hade studerat på utbildningen. Populationen bestod således av allt från personer som endast påbörjat utbildningen till personer som slutfört hela utbildningen med godkänt i samtliga ingående kurser.

Totalt omfattade undersökningen 2 424 personer. Av dessa utgjorde 35 övertäckning, vilket främst berodde på att personer enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) register över totalbefolkningen (RTB) flyttat utomlands eller avlidit.

Av samtliga personer som avslutade en kurs/kurspaket under perioden januari–juli 2021 var 59 procent kvinnor och 41 procent män. Aldersmässigt fördelade sig personerna nästan jämnt mellan de tre åldersgrupperna 34 år eller yngre, 35–44 år och 45 år eller äldre. Personerna hade gått 73 olika utbildningar och 9 av 10 hade gått en utbildning inom något av de fem största utbildningsområdena inom yrkeshögskolan (Data/It, Ekonomi, administration och försäljning, Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, Samhällsbyggnad och byggteknik samt Teknik och tillverkning). Tidigare examen från en längre yrkeshögskoleutbildning hade 30 procent.^{2 3} Det var 13 procent som inte hade fullföljt utbildningen utan hoppat av den i förtid medan 63 procent hade fullföljt den med godkänt i alla kurser.⁴ Av personerna som ingick i undersökningen var 22 procent utrikes födda och totalt 69 procent hade eftergymnasial utbildning varav närmare hälften hade eftergymnasial utbildning på tre år eller längre.⁵

1.3.2 Datainsamling

Datainsamlingen i form av en enkätundersökning genomfördes av SCB under hösten 2021. Totalt fyra utskick gjordes där det första och tredje utskicket enbart inkluderade ett brev med inloggningsuppgifter till en webbenkät. Det andra och fjärde utskicket inkluderade även en pappersenkät. Majoriteten av dem som svarade på enkäten valde att besvara den via webben (72 procent av samtliga svarande).

1.3.3 Svarefrekvens och bortfall

Det var totalt 944 personer som besvarade enkäten, vilket gav en svarefrekvens på 40 procent. Svarefrekvensen var högre bland dem som fullföljt utbildningen och blivit godkända i alla kurser jämfört med dem som inte blivit det (49 procent jämfört med 23 procent).

Mer information om bortfallet och hur det påverkar undersökningens kvalitet, se bilaga 2.

1.3.4 Så redovisas resultaten

De resultat som redovisas i rapporten har räknats upp till att motsvara alla personer i undersökningen och inte enbart de svarande.

Resultaten har en viss osäkerhet och redovisas därför med ett osäkerhetstal. Med hjälp av osäkerhetstalet kan ett konfidensintervall bildas som visar ett intervall som det sanna värdet ligger inom med 95 procents säkerhet. Exempelvis innebär 50 ± 2 att det sanna

² Uppgifterna avser oktober 2021.

³ För att en yrkeshögskoleutbildning ska kunna leda till examen måste den omfatta minst 200 yrkeshögskolepoäng, det vill säga minst ett års heltidsstudier.

⁴ Avser populationen inklusive övertäckning.

⁵ Avser populationen exklusive övertäckning.

värdet, med 95 procents säkerhet, ligger mellan 48 och 52 procent. Dessa intervall framgår i de flesta fall av de stapeldiagram som redovisas i rapporten.

För samtliga frågor beskrivs det i rapporten om det finns någon statistiskt säkerställd skillnad mellan kvinnor och män eller inte. Övriga redovisningsgrupper beskrivs enbart i de fall det finns statistiskt säkerställda skillnader. När det i rapporten står om skillnader är det statistiskt säkerställda skillnader som avses. I den tabellbilaga som redovisas tillsammans med rapporten framgår resultaten fördelat efter kön, ålder, tidigare utbildningsnivå, inrikes/utrikes född, utbildningsområde, studieform, studietakt och utbildningens omfattning.

Rapporten och en tabellbilaga i Excel finns på Myndigheten för yrkeshögskolans webbplats (www.myh.se/statistik/statistik-yrkeshogskoleutbildningar/korta-utbildningar-kurser-och-kurspaket).

2 Resultat

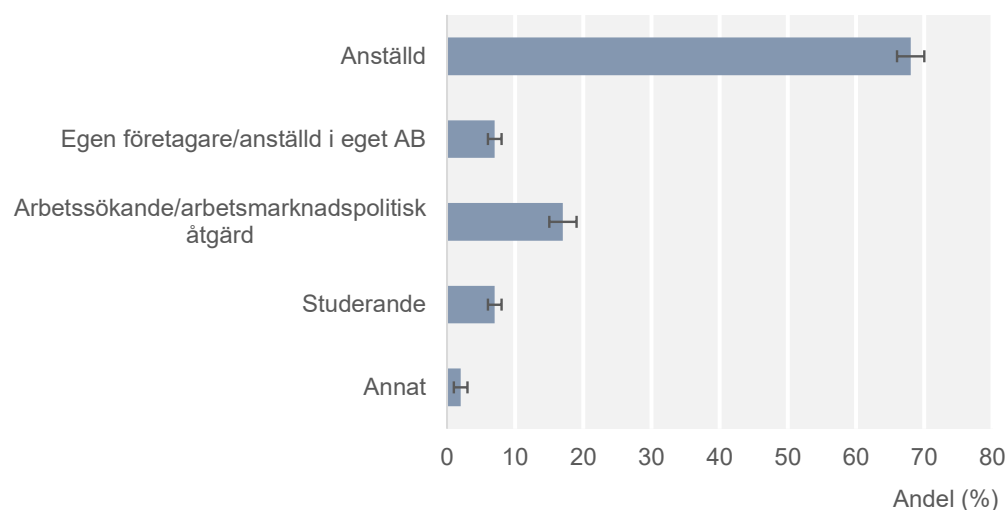
Resultaten från undersökningen redovisas uppdelat i tre avsnitt: före utbildningen, under utbildningen och resultat av utbildningen.

2.1 Före utbildningen

2.1.1 Sysselsättning när utbildningen söktes

Bland dem som studerat på kurs/kurspaket med avslut under perioden januari–juli 2021 var majoriteten i arbete när utbildningen söktes, det vill säga anställd eller arbetade i eget företag. Det var 68 procent som hade anställning som huvudsaklig sysselsättning medan 7 procent var egna företagare eller anställda i eget aktiebolag. Andelen arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitisk åtgärd var 17 procent medan 7 procent studerade.

Diagram 1. Huvudsaklig sysselsättning när utbildningen söktes

Det finns ingen skillnad mellan könen vad gäller sysselsättning när utbildningen söktes. Däremot är det en högre andel bland inrikes födda än utrikes födda som var i arbete när utbildningen söktes (76 procent jämfört med 68 procent).

Det finns också en skillnad i sysselsättning när utbildningen söktes beroende på utbildningens studietakt. Bland dem som gick en utbildning med lägre studietakt (mindre än 75 procent) var det en större andel som var i arbete när utbildningen söktes medan det bland dem som gick en utbildning med högre studietakt (75–100 procent) var en större andel arbetssökande. Vid ansökningstillfället var 77 procent i arbete och 14 procent arbetssökande bland dem som sedan gick en utbildning med den lägre studietakten. För den högre studietakten var motsvarande 66 procent i arbete och 25 procent arbetssökande.

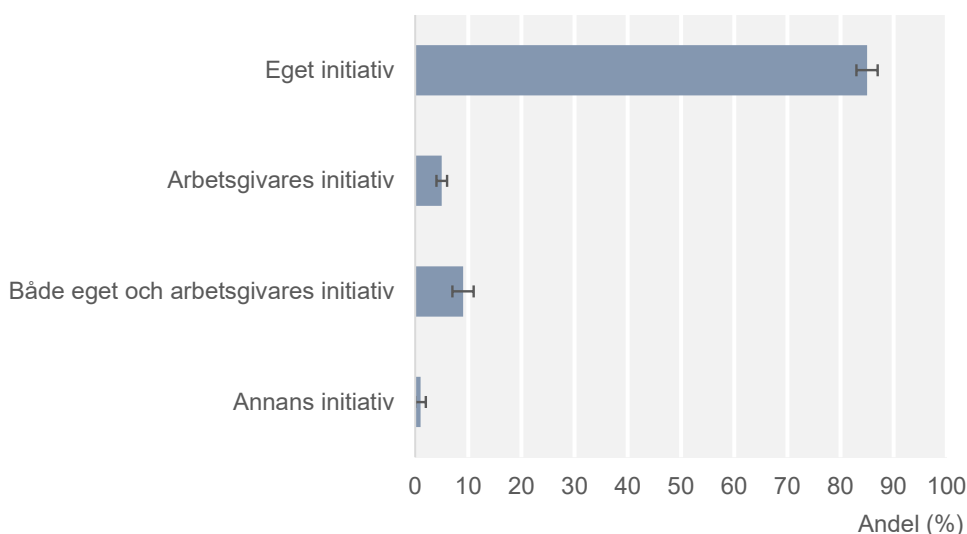
De som studerat på kurs/kurspaket inom utbildningsområdet Data/It var i något högre grad arbetssökande när de sökte utbildningen jämfört med de studerande som helhet. De som studerat inom området Hälso- och sjukvård samt socialt arbete var i sin tur i högre grad i arbete jämfört med de studerande som helhet.⁶

⁶ Resultaten för de fem största utbildningsområdena framgår av tabellbilagan i Excel som finns på Myndigheten för yrkeshögskolans webbplats (www.myh.se/statistik/statistik-yrkeshogskoleutbildningar/korta-utbildningar-kurser-och-kurspaket).

2.1.2 Initiativ till att utbildningen söktes

Bland dem som hade en anställning när utbildningen söktes var det vanligast att utbildningen söktes på eget initiativ. Det var 85 procent som sökte utbildningen på eget initiativ medan det för 9 procent var på både eget och arbetsgivarens initiativ. För 5 procent söktes utbildningen på arbetsgivarens initiativ. Detta innebär att arbetsgivaren var delaktig i initiativet för totalt 14 procent av dem med anställning vid ansökningstillfället.

Diagram 2. På vems initiativ som utbildningen söktes.
Avser enbart dem som var anställda när utbildningen söktes.

Det finns inga skillnader mellan könen vad gäller på vems initiativ som utbildningen söktes. Däremot var arbetsgivaren delaktig i initiativet för en större andel av de inrikes födda jämfört med de utrikes födda (16 procent jämfört med 4 procent).

Det finns även skillnader beroende på studietakt och studieform där arbetsgivare i högre grad varit delaktiga i initiativet för utbildningar med högre studietakt eller på distans. För studerande som gått en utbildning med en studietakt på mindre än 75 procent hade arbetsgivaren varit delaktig i beslutet för 8 procent medan motsvarande andel för studerande som gått en utbildning med högre studietakt (75–100 procent) var 34 procent. Bland dem vars utbildning bedrevs i bunden form hade i princip alla sökt utbildningen på eget initiativ medan arbetsgivaren varit delaktig för 15 procent av dem vars utbildning var på distans.

I vilken grad arbetsgivaren var delaktig i initiativet att söka utbildningen skiljer sig mellan utbildningsområdena. För dem som studerat på en utbildning inom Samhällsbyggnad och byggteknik eller Teknik och tillverkning var arbetsgivaren delaktig i högre grad än för de studerande som helhet. För Data/It samt Ekonomi, administration och försäljning var arbetsgivaren däremot i lägre grad delaktig i initiativet att söka utbildningen.⁷

2.1.3 Orsaker till att utbildningen söktes

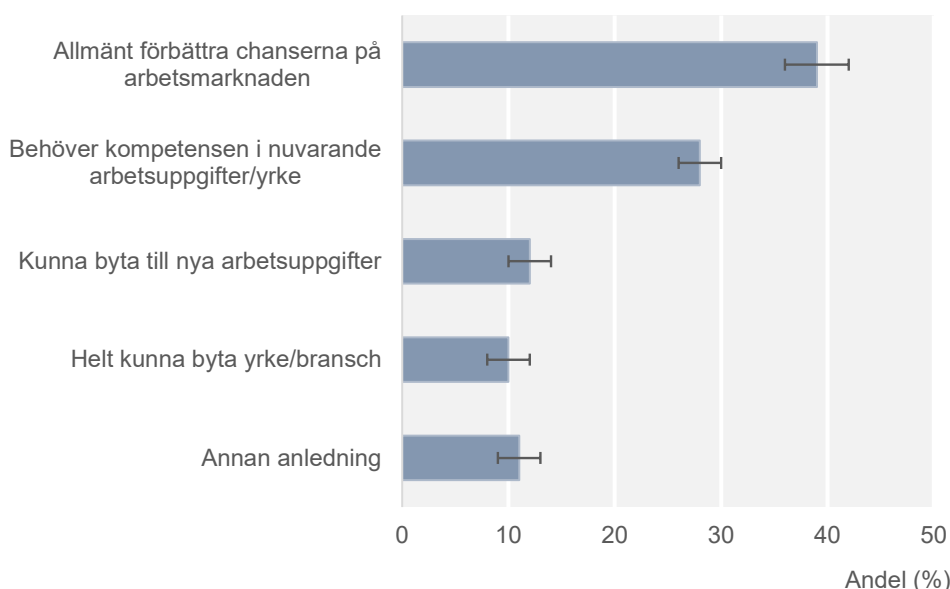
I enkäten fick de studerande svara på vad som var den främsta anledningen till att de sökte utbildningen. Den vanligaste anledningen var att allmänt förbättra chanserna på

⁷ Resultaten för de fem största utbildningsområdena framgår av tabellbilagan i Excel som finns på Myndigheten för yrkeshögskolans webbplats (www.myh.se/statistik/statistik-yrkeshogskoleutbildningar/korta-utbildningarkurser-och-kurspaket).

arbetsmarknaden, vilket 39 procent svarade. Den näst vanligaste anledningen var att kompetensen behövdes i nuvarande arbetsuppgifter eller yrke, vilket 28 procent svarade. Något mindre vanligt var att utbildningen söktes för att kunna byta till nya arbetsuppgifter eller för att helt kunna byta yrke eller bransch (12 respektive 10 procent). Det var också 11 procent som svarade att de sökte utbildningen av annan anledning än de redan nämnda.

De som valde svarsalternativet "Annan anledning" hade möjlighet att med egna ord beskriva varför utbildningen söktes. Bland de fritextsvar som uppgavs var intresse, vilja att lära sig mer eller att öka kompetensen inom området det som flest beskrivit som anledningen till att utbildningen söktes. Kunskaper för att utveckla nya tjänster/uppdrag har också nämnts av flera, liksom att utbildningen söktes på grund av permittering under pandemin.

Diagram 3. Främsta anledningen till att utbildningen söktes.

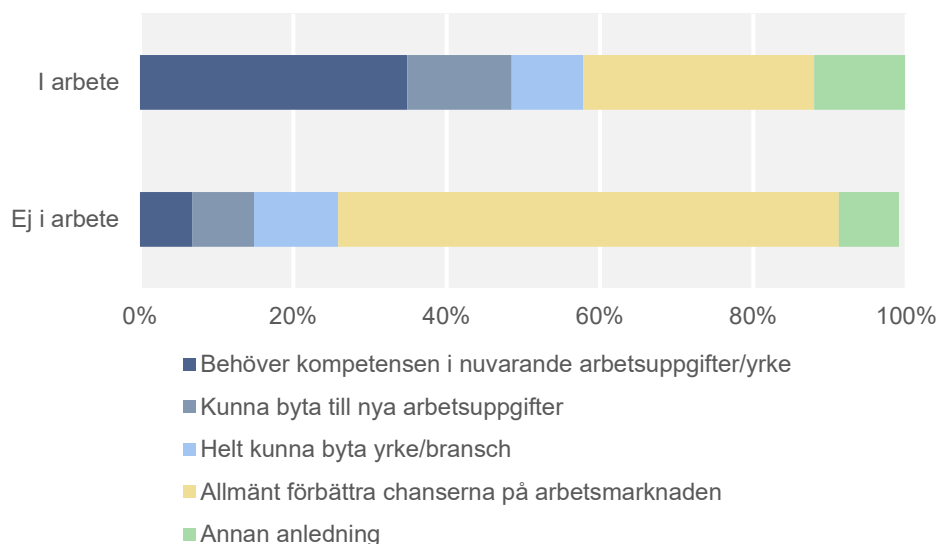

Det finns inga skillnader mellan kvinnor och män vad gäller den främsta anledningen till att söka utbildningen. Det finns emellertid vissa skillnader vad gäller utbildningsområdena. För Hälso- och sjukvård samt socialt arbete var den vanligaste anledningen att kompetensen behövs i nuvarande arbetsuppgifter/yrke. För Data/IT samt Ekonomi, administration och försäljning var den vanligaste anledningen att allmänt förbättra chanserna på arbetsmarknaden. För Samhällsbyggnad och byggteknik samt Teknik och tillverkning var dessa två alternativ ungefär lika vanliga.⁸

Av vilken anledning som utbildningen söktes skiljer sig också beroende på personens huvudsakliga sysselsättning vid ansökningstillfället. Bland dem som var i arbete när utbildningen söktes var det ungefär lika vanligt att söka utbildningen för att kompetensen behövs i nuvarande arbetsuppgifter/yrke som för att allmänt förbättra chanserna på arbetsmarknaden. För dem som inte var i arbete när utbildningen söktes var den klart vanligaste anledningen att allmänt förbättra chanserna på arbetsmarknaden.

⁸ Resultaten för de fem största utbildningsområdena framgår av tabellbilagan i Excel som finns på Myndigheten för yrkeshögskolans webbplats (www.myh.se/statistik/statistik-yrkeshogskoleutbildningar/korta-utbildningar-kurser-och-kurspaket).

Diagram 4. Främsta anledningen till att utbildningen söktes, fördelat efter personens huvudsakliga sysselsättning vid ansökningstillfället.

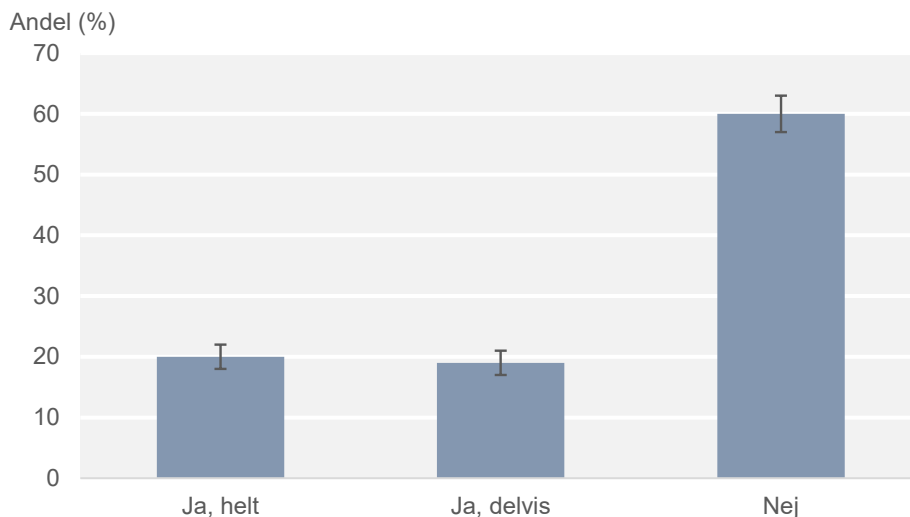
2.2 Under utbildningen

2.2.1 Sysselsättning och arbete under utbildningstiden

De flesta som studerade på en kurs/kurspaket uppgav att de under tiden på utbildningen var anställda eller egenföretagare. Majoriteten var enbart anställda (68 procent) medan ytterligare 8 procent var både anställda och egenföretagare och 4 procent var enbart egenföretagare. Alla som var anställda eller egenföretagare arbetade emellertid inte under utbildningen. Av samtliga studerande var det 72 procent som uppgav att de arbetade samtidigt som utbildningen pågick. I vilken omfattning arbetet skedde framgår emellertid inte.

Av dem som var anställda under utbildningen var det 39 procent som åtminstone till viss del gick utbildningen på betald arbetstid (20 procent helt på betald arbetstid och 19 procent delvis på betald arbetstid). Majoriteten av dem med anställning under utbildningstiden gick därmed inte utbildningen på betald arbetstid.

**Diagram 5. Gick du utbildningen på betald arbetstid?
Avser enbart dem som var anställda under utbildningen.**

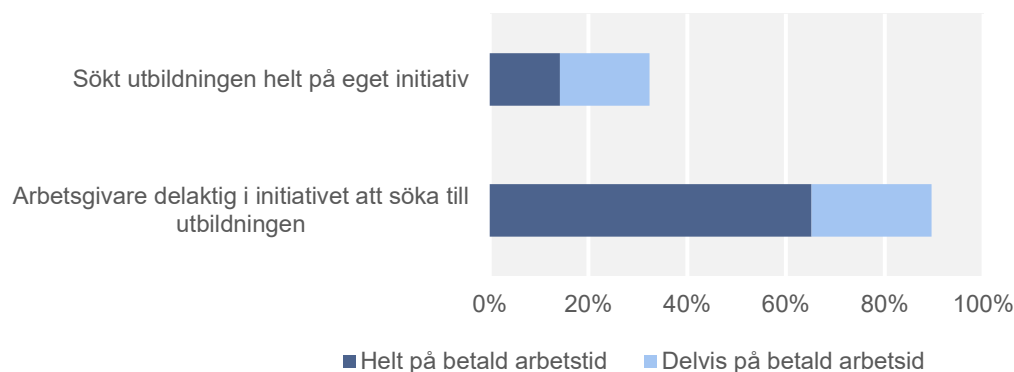

Männen har i högre grad än kvinnorna gått utbildningen på betald arbetstid. Av männen var det 45 procent av dem med anställning som uppgav att de gått utbildningen åtminstone delvis på betald arbetstid medan motsvarande andel bland kvinnorna var 35 procent.

Det finns också skillnader beroende på utbildningens studietakt och längd i YH-poäng. De som gått en utbildning med högre studietakt har i högre grad gått utbildningen helt på betald arbetstid. Likaså har de som gått en utbildning med en lägre omfattning (upp till 30 yrkeshögskolepoäng) i högre grad gått utbildningen helt på betald arbetstid jämfört med dem som gått en utbildning med högre omfattning.

Att den studerande gått utbildningen på betald arbetstid är vanligare bland dem där arbetsgivaren varit delaktig i initiativet att söka till utbildningen. Bland dem som var anställda både före och under utbildningen, och där arbetsgivare varit delaktig i initiativet, var det 89 procent som gick utbildningen åtminstone delvis på betald arbetstid. Bland dem som var anställda både före och under utbildningen, men sökt utbildningen helt på eget initiativ, var motsvarande andel 32 procent.

Diagram 6. Andel som gått utbildningen på betald arbetstid, fördelat efter på vems initiativ som utbildningen söktes. Avser enbart dem som var anställda både under utbildningen och när utbildningen söktes.

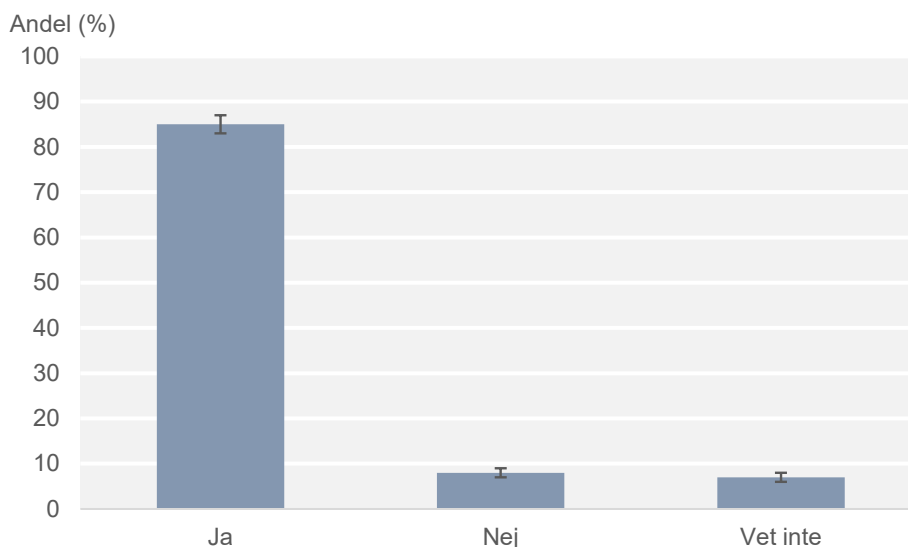

Andel som gick utbildningen på betald arbetstid skiljer sig mellan utbildningsområdena. Högst andel fanns inom Samhällsbyggnad och byggteknik samt Teknik och tillverkning där omkring hälften av de studerande, med anställning under utbildningen, gick utbildningen i alla fall till viss del på betald arbetstid. Det var ungefär dubbelt så stor andel som inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete där cirka var fjärde med anställning gick utbildningen helt eller delvis på betald arbetstid.⁹

2.2.2 Möjligheten att kombinera studierna med arbete

De flesta som studerat på kurs eller kurspaket (85 procent) bedömde att utbildningens upplägg gjorde det möjligt att kombinera studierna med arbete. Bland övriga var det nästan lika stor andel som inte kunde bedöma detta som det var som tyckte att utbildningen inte kunde kombineras med studier. Det finns inga skillnader mellan könen vad gäller svaren på denna fråga.

Diagram 7. Bedömer du att utbildningens upplägg gjorde det möjligt att kombinera studierna med arbete?

Andelen som bedömde det möjligt att kombinera studierna med arbete var högre inom utbildningsområdet Hälso- och sjukvård än bland de studerande som helhet (96 procent jämfört med 85 procent).¹⁰

De som hoppat av utbildningen eller fullföljt den utan att bli godkänd i alla kurser är överrepresenterade bland dem som svarat att utbildningens upplägg inte gjorde det möjligt att kombinera studierna med arbete. Bland denna grupp var det 20 procent som bedömde att studierna inte kunde kombineras med arbete att jämföra med 5 procent bland dem som fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser.

Både de som arbetade under utbildningstiden och de som inte gjorde det fick i enkäten bedöma möjligheten att kombinera studierna med arbete.¹¹ Bland dem som faktiskt arbetade under utbildningen var andelen som bedömde att detta var möjligt något högre.

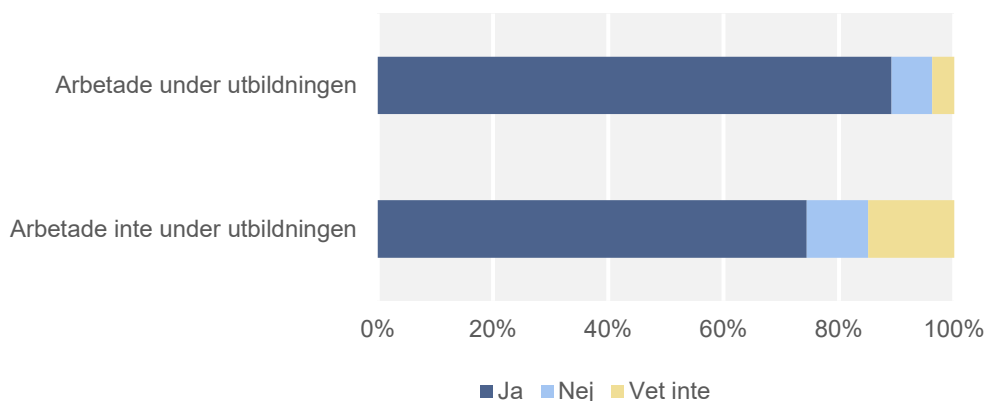
⁹ Resultaten för de fem största utbildningsområdena framgår av tabellbilagan i Excel som finns på Myndigheten för yrkeshögskolans webbplats (www.myh.se/statistik/statistik-yrkeshogskoleutbildningar/korta-utbildningar-kurser-och-kurspaket).

¹⁰ Resultaten för de fem största utbildningsområdena framgår av tabellbilagan i Excel som finns på Myndigheten för yrkeshögskolans webbplats (www.myh.se/statistik/statistik-yrkeshogskoleutbildningar/korta-utbildningar-kurser-och-kurspaket).

¹¹ Med arbetade avses samtliga som arbetade under utbildningen oavsett om de var anställda eller egenföretagare.

I denna grupp var det 89 procent som svarade att de bedömde att utbildningens upplägg gjorde det möjligt att kombinera studierna med arbete att jämföra med 74 procent bland dem som inte arbetade under utbildningen.

Diagram 8. Bedömer att utbildningens upplägg gjorde det möjligt att kombinera studierna med arbete, fördelat efter om personen arbetade eller inte under utbildningen.

2.2.3 Korttidspermitterade under utbildningen

I regeringens vårandringsbudget 2020 tilldelades extra platser till kurser och kurspaket mot bakgrund av coronapandemin.¹² Regeringen angav även att myndigheten i sitt bedömningsarbete särskilt skulle överväga om särskild hänsyn behöver tas till samhällssektorer som påverkats i särskilt stor utsträckning av pandemin.¹³ Det handlade bland annat om de branscher som av Tillväxtverket har tilldelats stöd för genomförande av korttidspermitteringar.¹⁴ Mot bakgrund av detta ställdes en fråga i enkäten om de studerande varit korttidspermitterade under utbildningen.

Av dem med anställning under tiden på utbildningen var 11 procent korttidspermitterade från arbetet någon gång under utbildningstiden. Det finns inga skillnader mellan kvinnor och män vad gäller andelen som varit korttidspermitterade.

2.3 Resultat av utbildningen

Kurser och kurspaket ger inte examen. De studerande får emellertid betyg i de enskilda kurserna som ingår i utbildningen. Efter avslutad utbildning får de studerande ett utbildningsbevis innehållande kurser med godkänt betyg.

De personer som i enkäten uppgav att de inte slutfört sin utbildning med godkänt i alla kurser¹⁵ fick svara på vad som var den främsta anledningen till detta. Utifrån svaren kan det konstateras att den vanligaste anledningen var att personen inte hade tid att delta i hela utbildningen. Ungefär 4 av 10 svarade detta. Det var bara några procent vardera som svarade att de inte nådde målen i utbildningens alla delar eller att det inte var viktigt för dem att bli godkänd i alla kurser. Att utbildningen inte slutfördes på grund av att man

¹² Vårändringsbudgeten (2019/20: 99).

¹³ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/05/myndigheten-for-yrkehogskolan-far-i-uppdrag-att-genomfora-en-forsoksverksamhet-for-en-snabbare-vag-genom-yrkehogskolan/>

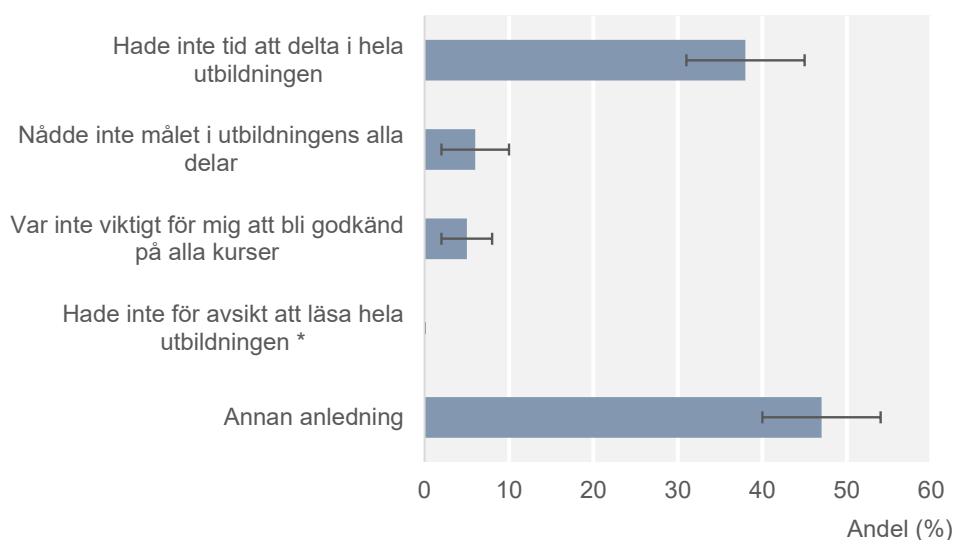
¹⁴ https://tillvaxtdata.tillvaxtverket.se/tillvaxtdata_publick#page=c585403b-7cd7-4551-b15f-de79799a3bda

¹⁵ Det var 87 procent som enligt resultatet från undersökningen uppgav att de slutförde utbildningen och blev godkänd i utbildningens alla kurser. Denna andel är högre än de 63 procent som enligt myndighetens uppgifter (per oktober 2021) ska ha blivit godkända i alla kurser. Skillnaden beror delvis på att de som blivit godkända i alla kurser i högre utsträckning besvarat enkäten än de som inte blivit det, delvis på möjligheten att den svarande kan ha uppgett ett svarsalternativ som inte överensstämde med myndighetens uppgifter.

hade för avsikt att enbart läsa en del av utbildningen var ovanligt. Enbart ett mindre antal uppgav detta som anledning.

Cirka 5 av 10 personer uppgav emellertid att det fanns andra skäl än ovan nämnda till att de inte slutförde utbildningen och beskrev dessa med egna ord. De flesta andra skäl som nämns kan hänföras till något av följande tre områden: att utbildningen inte nådde upp till förväntningarna, personliga skäl såsom sjukdom, flytt och mående eller arbetsrelaterade skäl såsom nytt jobb under utbildningstiden alternativt att det inte gick att kombinera arbete med studier. Ett antal mindre vanliga skäl fanns också såsom att personen började en annan utbildning, inte kunde tillgodogöra sig utbildningen då den var på svenska eller att A-kassans regler för ersättning gjorde att utbildningen inte kunde slutföras.

Diagram 9. Främsta anledningen till att inte ha slutfört utbildningen med godkänt i alla kurser. Avser enbart dem som svarat att de inte slutförde utbildningen med godkänt i alla kurser.

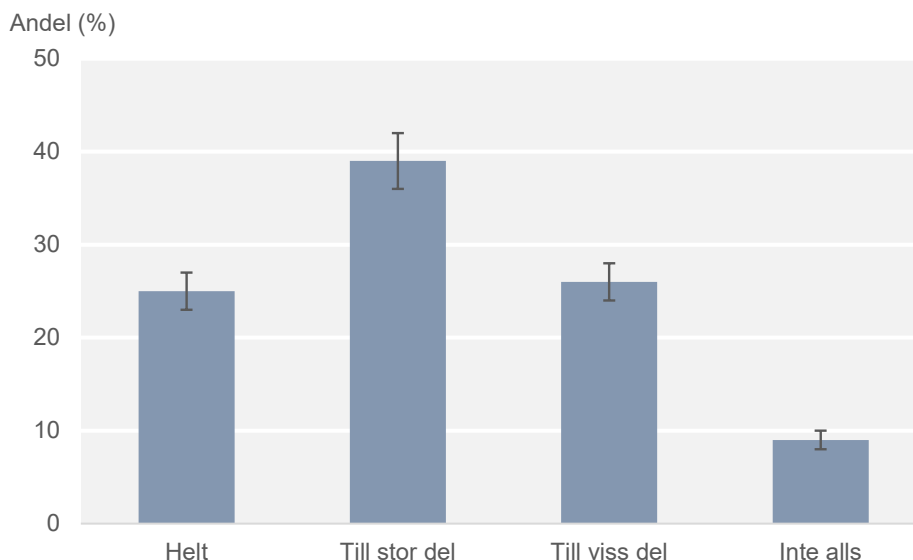

* För få som svarat detta alternativ för att kunna redovisas.

2.3.1 Uppfyllelse av mål och förväntningar

Utifrån att kurser/kurspaket riktar sig till yrkesverksamma och att önskat utfall inte är lika tydligt mätbart som till exempel för de längre yrkeshögskoleutbildningarna innehöll undersökningen till de studerande inte någon fråga om de studerandes sysselsättning efter utbildningen. I stället fick de som studerat på utbildningarna själva bedöma i vilken grad deras mål och förväntningar med utbildningen uppnåts samt om de anser sig få nytta av utbildningen i sitt arbetsliv.

Majoriteten av dem som gått på utbildningen anser att deras mål och förväntningar med att söka utbildningen har uppnåts åtminstone till viss del. Det är 90 procent som svarade detta. Att mål och förväntningar uppnåts helt är det 25 procent som tycker, 39 procent anser att de uppnåts till stor del och 26 procent till viss del. Det finns ingen skillnad mellan kvinnor och män vad gäller i vilken utsträckning mål och förväntningar med utbildningen har uppnåts.

Diagram 10. I vilken utsträckning mål, förväntningar eller motsvarande om utbildningen har uppnåtts.

Att utbildningen inte nådde upp till personens förväntningar är en av de anledningar som i fritextsvaren uppgetts till att inte ha slutfört utbildningen med godkänt i alla kurser. Det finns därmed en relativt stor skillnad i hur väl mål och förväntningar med utbildningen uppnåtts beroende på om personen slutfört med godkänt i alla kurser eller inte. Bland dem som slutfört utbildningen med godkänt i alla kurser var det 95 procent som åtminstone delvis uppnått sina mål eller förväntningar med utbildningen. Motsvarande andel bland dem som hoppat av utbildningen eller fullföljt, men utan godkänt i alla kurser, var 73 procent.¹⁶

Tabell 1. I vilken utsträckning mål och förväntningar med utbildningen har uppnåtts, fördelat efter om personen fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser (Andel).

	Helt eller till stor del ¹⁾	Till viss del	Inte alls
Totalt	64 ± 2	26 ± 2	9 ± 1
Fullföljt med godkänt i alla kurser	69 ± 3	26 ± 3	5 ± 1
Avhoppare eller fullföljt men ej med godkänt i alla kurser	46 ± 6	26 ± 5	27 ± 5

1) Sammanslagning av svarsalternativen "Helt" och "Till stor del"

De som svarat att utbildningen har uppnått mål och förväntningar "Till viss del" eller "Inte alls" fick i enkäten beskriva vad som var den främsta anledningen till att mål och förväntningar inte uppnåtts i högre grad. Många av svaren handlar om att utbildningen inte motsvarade förväntningarna. Det gäller till stor del upplägg och innehåll, men även lärarnas förmåga att undervisa och kan handla om allt från att utbildningen var för avancerad eller fokuserade på fel delar till att den var för bred och övergripande.

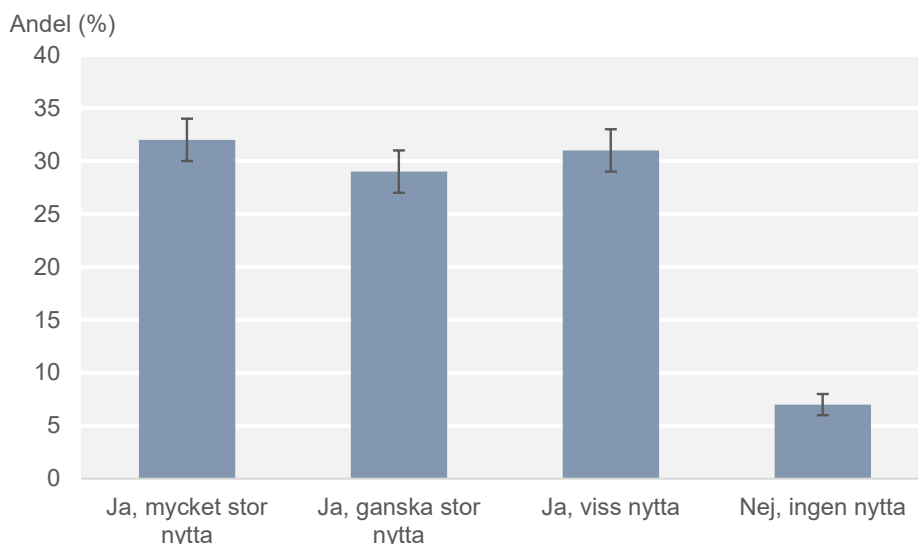
¹⁶ Uppgift om personen slutfört utbildningen med godkänt i alla kurser är hämtade från myndighetens registeruppgifter oktober 2021.

Att utbildningen inte lett till den förändring som önskas är också en vanlig anledning som nämns. Beroende på vilken anledning som utbildningen söktes handlar det om att utbildningen inte lett till att man fått ett arbete/fått ett arbete inom rätt område alternativt att utbildningen inte lett till de förändringar i arbetsuppgifter som önskats/inte kommit till användning i nuvarande arbete. Vissa uppger också att de behöver kombinera utbildningen med andra utbildningar och insatser för att deras mål och förväntningar ska uppnås.

2.3.2 Nyttan av utbildningen

Majoriteten har haft eller tror sig komma ha nytta av utbildningen i sitt arbetsliv. Totalt 93 procent anser att de i någon grad kommer ha nytta av utbildningen i sitt arbetsliv. Det är 32 procent som anser sig ha mycket stor nytta, 29 procent ganska stor nytta och 31 procent viss nytta av utbildningen.

Diagram 11. Har haft eller tror sig komma ha nytta av utbildningen i sitt arbetsliv.

Kvinnorna uppgav i något högre grad än männen att de har haft eller kommer ha nytta av utbildningen i sitt arbetsliv. Det var totalt 95 procent av kvinnorna och 91 procent av männen som svarade att de har haft eller tror sig komma ha åtminstone viss nytta¹⁷ av utbildningen i sitt arbetsliv.

I likhet med frågan om förväntningar och mål har uppnåtts är det för denna fråga stora skillnader beroende på om personen fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser. Bland dem som fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser svarade 98 procent att de anser sig ha åtminstone viss nytta av utbildningen i sitt arbetsliv. Motsvarande andel, för dem som hoppat av utbildningen eller fullföljt men utan godkänt i alla kurser, var 76 procent.

¹⁷ Sammanslagning av svarsalternativen "Ja, mycket stor nytta", "Ja, ganska stor nytta" och "Ja, viss nytta".

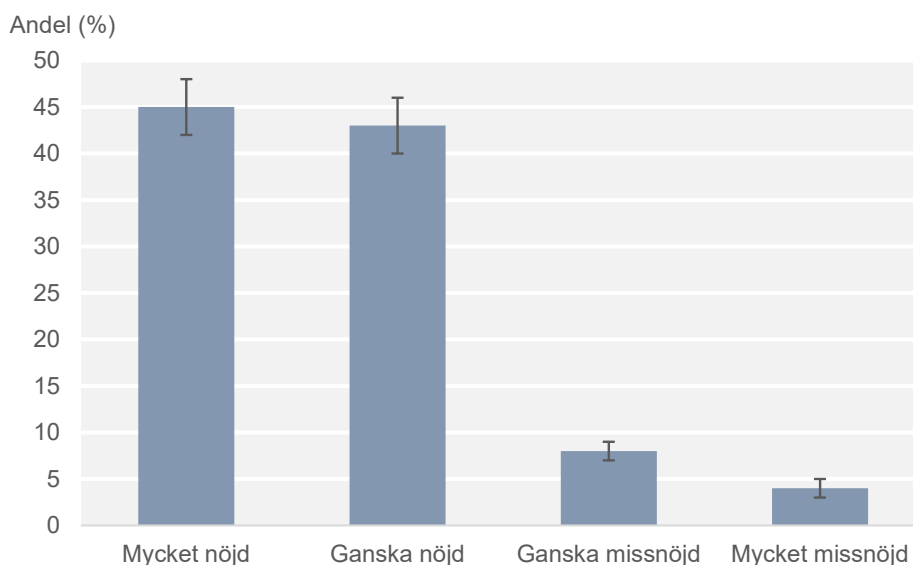
Tabell 2. Har haft eller tror sig komma ha nytta av utbildningen i sitt arbetsliv, fördelat efter om personen fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser (Andel).

	Stor nytta ¹⁾	Viss nytta	Ingen nytta
Totalt	62 ± 3	31 ± 2	7 ± 1
Fullföljt med godkänt i alla kurser	67 ± 3	31 ± 3	2 ± 1
Avhoppare eller fullföljt men ej med godkänt i alla kurser	42 ± 6	34 ± 5	22 ± 5

1) Sammanslagning av svarsalternativen "Ja, mycket stor nytta" och "Ja, ganska stor nytta"

2.3.3 Nöjdhet med utbildningen

De flesta som har studerat på en kurs/kurspaket är nöjda med utbildningen som helhet. Det är totalt 87 procent som är nöjda med utbildningen, varav ungefär hälften mycket nöjda och hälften ganska nöjda. Det är emellertid 12 procent som är missnöjda med sin utbildning. Majoriteten av dessa är ganska missnöjda, men det finns även de som är mycket missnöjda.

Diagram 12. Nöjdhet med utbildningen som helhet.

Det finns inga skillnader mellan könen vad gäller totala andelen nöjda (mycket nöjda plus ganska nöjda) med utbildningen som helhet. Däremot är kvinnorna i något högre grad än männen mycket nöjda med sin utbildning (49 procent jämfört med 40 procent).

Liksom tidigare frågor som handlar om de studerandes bedömning av resultatet av utbildningen skiljer sig nöjdheten beroende på om personen fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser. De som hoppat av utbildningen eller fullföljt utbildningen utan godkänt i alla kurser är i högre grad missnöjda med utbildningen. Av dessa är 29 procent missnöjda med utbildningen som helhet. Tittar man enbart på dem som hoppat av utbildningen är andelen ännu högre med 37 procent missnöjda. Motsvarande andel bland dem som fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser är 7 procent. Därmed är 93 procent av dem som fullföljde utbildningen med godkänt i alla kurser nöjda med sin utbildning som helhet att jämföra med 68 procent bland övriga studerande.

Tabell 3. Andel nöjda och missnöjda med utbildningen, fördelat efter om personen fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser (Andel).

	Nöjd	Missnöjd
Totalt	87 ± 2	12 ± 2
Fullföljt med godkänt i alla kurser	93 ± 2	7 ± 2
Avhoppare eller fullföljt men ej med godkänt i alla kurser	68 ± 5	29 ± 5

Andelen nöjda är på ungefär på samma nivå som bland examinerade från de längre yrkeshögskoleutbildningarna¹⁸. Examinerade från de längre yrkeshögskoleutbildningarna följs årligen upp med en enkät som innehåller samma fråga om nöjdhet som enkäten till dem som studerat på kurs/kurspaket. I de senaste fem årens undersökningar till examinerade har andelen som är nöjda med utbildningen som helhet varierat mellan 88 och 91 procent. Oavsett om jämförelsen görs med samtliga studerande som gått en kurs/kurspaket eller enbart med dem som fullföljt utbildningen med godkänt i alla kurser är därmed andelen nöjda på ungefär samma nivå.¹⁹

¹⁸ För att en yrkeshögskoleutbildning ska kunna leda till examen måste den vara på minst 200 yrkeshögskolepoäng, det vill säga omfatta minst ett års heltidsstudier.

¹⁹ Uppföljningen av examinerade från de längre yrkeshögskoleutbildningarna görs året efter examensåret, vilket innebär cirka 8–20 månader efter examen. Uppföljningen av de studerande på kurs eller kurspaket har genomförts cirka 1–8 månader efter utbildningens avslut. Detta skulle kunna påverka jämförelsen.

3 Reflektioner

Myndigheten för yrkeshögskolan kan konstatera att kurser och kurspaket för yrkesverksamma på kort tid har etablerat sig som ett betydelsefullt verktyg i det livslånga lärandet. Under de knappa två år som kurserna har funnits inom yrkeshögskolan har drygt 11 500 studerande genomfört eller påbörjat en utbildning.

En stor majoritet av de studerande uppgav att de var anställda eller egen företagare i anslutning till att de sökte utbildningen och många har valt utbildningen för att öka sin kompetens som behövs i nuvarande arbetsuppgifter. Det tyder på att utbildningarna har träffat rätt målgrupp. Undersökningen visar att utbildningsanordnarna har lyckats skapa utbildningar med flexibla upplägg som har varit möjliga att kombinera med ett arbete.

För att kurser och kurspaket ska bli en framgång, så bygger det på en gemensam satsning från staten, arbetslivet och den enskilde arbetstagaren. Undersökningen visar att den enskilde individen har tagit ett stort ansvar för sin egen kompetensutveckling. Resultaten visar dock att det återstår en hel del arbete för att öka kännedomen bland arbetsgivare om möjligheten att genom yrkeshögskolan bidra till medarbetares kompetensutveckling. Endast fem procent av dem med anställning uppgav att de sökte till utbildningen på sin arbetsgivares initiativ. Arbetsgivares engagemang syns även när det gäller i vilken utsträckning som utbildningen kunde bedrivas på betald arbetstid. Av dem som var anställda under utbildningstiden uppgav tre av fem att de studerat helt och hållet på fritiden. Det är också tydligt i resultaten att för dem där arbetsgivaren bidragit till att den studerande sökt utbildningen, så har också de studerande i högre grad fått möjlighet att genomföra utbildningen helt eller delvis på betald arbetstid.

Då kurser och kurspaket är ett nytt inslag i yrkeshögskolan har myndigheten begränsad kunskap om utbildningarnas funktionalitet och effekt samt studerandes uppfattning. Det är därför ännu svårt att uttala sig om huruvida utbildningarna har bidragit till att den enskilde individen har fått den kompetens som krävs för att ställa om och behålla sitt arbete eller fått fördjupade kunskaper för att ta sig an mer ansvarsfulla arbetsuppgifter. Detta då sådana förändringar tar tid och det är svårt att bedöma vilken effekt den specifika utbildningen har haft.

Även om detta är den första undersökningen som myndigheten genomfört, är det glädjande att de flesta uppger att de uppnått mål och förväntningar åtminstone delvis och så många som två tredjedelar har gjort det helt eller till stor del. Detsamma gäller det faktum att de flesta som studerat på utbildningarna också anser sig ha haft eller tror sig komma få nytta av utbildningen i sitt arbetsliv.

Kurser och kurspaket introducerades i samband med att coronapandemin bröt ut. Regeringen satsade också på att öka volymerna för att öka möjligheterna för korttidspermitterade och för dem som riskerade att mista jobbet att kompetensutveckla sig. Elva procent av dem som hade anställning under tiden de studerade på kursen/kurspaketet uppger att de varit korttidspermitterade någon gång under utbildningen. Det var också 17 procent som var arbetsökande när man sökte till utbildningen och en stor andel av de studerande uppger att de valde att gå utbildningen för att allmänt förbättra sina chanser på arbetsmarknaden. Myndigheten valde också att särskilt prioritera utbildningar mot digitalisering och automatisering liksom de områden som drabbats hårdast under pandemin såsom teknik och tillverkning samt besöksnäringen. Det är svårt att säga vad pandemin kan ha haft för effekter på resultatet av de studerandes upplevelse av utbildningarna.

Sammantaget kan konstateras att kurser och kurspaket sannolikt ändå introducerades i rätt tid. Utbildningarna kunde relativt snabbt bidra till behovet av insatser för omställning inom områdena digitalisering och automatisering. I samband med utbrottet av coronapandemin, kunde myndigheten snabbt respondera och bevilja fler utbildningar än vad som ursprungligen var tanken.

BILAGA 1

Enkät

Frågeblanketten läses maskinellt. Vi ber dig därför att:

- Använda bläckpenna
- Markera dina svar med kryss, så här:
- Om du svarat fel täck hela rutan med det felaktiga krysset, så här:

Korta utbildningar i yrkeshögskolan (kurser och kurspaket)

Du som gått flera utbildningar eller går en utbildning just nu ser på brevet vilken av utbildningarna du ska svara för i enkäten.

1. Vad hade du för huvudsaklig sysselsättning när du sökte utbildningen?

Om frånvaro vid ansökningstillfället, exempelvis pga. sjukdom, föräldraledighet, semester, eller korttidspermitterad, svara med din ordinarie sysselsättning.

- Anställd
- Egen företagare/anställd i eget AB
- Arbetsökande/arbetsmarknadspolitisk åtgärd (även studieinriktade åtgärder)
- Studerande
- Annat

} Gå till fråga 3

2. På vems/vilkas initiativ sökte du utbildningen?

- Eget initiativ
- Arbetsgivares initiativ
- Både mitt och arbetsgivares initiativ
- Annans initiativ

3. Vilken var den främsta anledningen till att du sökte utbildningen?

- Jag behöver den här kompetensen i mina nuvarande arbetsuppgifter/mitt nuvarande yrke
- För att kunna byta till nya arbetsuppgifter
- För att helt kunna byta yrke/bransch
- För att allmänt förbättra mina chanser på arbetsmarknaden

- Annan anledning, skriv vilken:

<p>4. a) Om du tänker på den främsta anledningen till att du sökte utbildningen, i vilken utsträckning har dina mål, förväntningar eller motsvarande uppnåtts?</p> <p>☐ Helt ☐ Till stor del ☐ Till viss del ☐ Inte alls</p> <p>} Gå till fråga 5</p> <p>b) Vilken var den främsta anledningen till att dina mål, förväntningar eller motsvarande bara uppnåtts till viss del eller inte alls?</p> <div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100%;"></div>
<p>5. Var du anställd under utbildningen?</p> <p>☐ Ja, och arbetade ☐ Ja, men arbetade inte ☐ Nej → Gå till fråga 8</p>
<p>6. Gick du utbildningen på betald arbetstid?</p> <p>☐ Ja, helt ☐ Ja, delvis ☐ Nej</p>
<p>7. Var du korttidspermitterad från ditt arbete någon gång under utbildningen?</p> <p>☐ Ja ☐ Nej</p>
<p>8. Var du egen företagare under utbildningen?</p> <p>☐ Ja, och arbetade ☐ Ja, men arbetade inte ☐ Nej</p>
<p>9. Oavsett om du arbetade eller inte, bedömer du att utbildningens upplägg gjorde det möjligt att kombinera studierna med arbete?</p> <p>☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet inte</p>

Vänd →

10. a) Slutförde du utbildningen och blev godkänd i alla kurser?

Ja → Gå till fråga 11

Nej

b) Vilken var den främsta anledningen till att du inte slutförde utbildningen med godkänt på alla kurser?

Hade inte för avsikt att läsa hela utbildningen

Hade inte tid att delta i hela utbildningen

Nådde inte målet i utbildningens alla delar

Det var inte viktigt för mig att bli godkänd på alla kurser

Annan anledning, skriv vilken:

11. Har du haft, eller tror du att du kommer att ha nytta av utbildningen i ditt arbetsliv?

Ja, mycket stor nytta

Ja, ganska stor nytta

Ja, viss nytta

Nej, ingen nytta

12. Hur nöjd eller missnöjd är du med utbildningen som helhet?

Mycket nöjd

Ganska nöjd

Ganska missnöjd

Mycket missnöjd

Har du några kommentarer till undersökningen kan du skriva dem här:

Tack för din medverkan!

BILAGA 2

Mer information om bortfallet och dess påverkan på undersökningens kvalitet

Bortfall bedöms vara den största källan till osäkerhet i resultaten. Svarsfrekvensen i denna undersökning var 40 procent varför bortfallsandelen var 60 procent. Att personer inte alls svarar på undersökningen kan bland annat bero på att personen inte vill delta i undersökningen, att personen inte går att nå eller att personen är förhindrad att medverka.

Förutom det bortfall som uppkommer på grund av att personer inte alls svarar på enkäten finns det även bortfall som uppstår för att personer inte svarar på vissa frågor (partiellt bortfall). Partiellt bortfall kan bland annat bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig, att personen missar att besvara frågan eller att instruktionerna misstolkas. Det partiella bortfallet var i denna undersökning mellan 0 och 2 procent för de flesta av frågorna.

För att reducera eventuella bortfallsskevheter har resultaten från undersökningen skattats med hjälp av en kalibreringsestimator som utnyttjar hjälpinformation som finns tillgänglig både för svarande och bortfall. Storleken på kvarstående skevheter orsakade av bortfallet är svåra att mäta.

Populationen som ingick i undersökningen utgjordes av samtliga personer som studerat på en kurs eller kurspaket med avslut under perioden januari–juli 2021. Således ingick även personer som hoppat av utbildningen samt de som fullföljt utbildningen men inte blivit godkänt i alla utbildningens kurser. Det var stor skillnad i svarsfrekvens mellan de personer som hoppat av utbildningen och de som inte gjort det respektive mellan de personer som slutfört utbildningen med godkänt i alla kurser och de som inte gjort det. Bland dem som hoppat av utbildningen svarade 22 procent på undersökningen medan svarsfrekvensen bland dem som fullföljt utbildningen var 42 procent. Bland dem som förutom att ha fullföljt utbildningen även fått godkänt i alla kurser var svarsfrekvensen 49 procent. Den kalibreringsestimator som använts för att skatta resultaten har inte kompenserat för skillnad i svarsfrekvens mellan dessa grupper. De som hoppat av respektive inte fått godkänt i alla kurser är därför underrepresenterade bland de svarande.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås, Sweden
www.myh.se